

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

„Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprilie-Iunie al anului 1885, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată cetă.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Martie 1885, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârția cu espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Din cauza sântelor sêrbători numărul proesim va apărea Joi după Paști.

Nr. 1733 Pres.

Miron,

prin îndurarea lui Dumneșeu arhiepiscop al bisericeii ortodoxe în Transilvania, și metropolit al românilor greco-orientali din Ungaria și Trașilvania.

Iubitului cler și popor al arhidieceșei Nôstre transilvane; iubiților și onorabililor deputați la sinodul arhidieceșan: dar și milă dela Dumneșeu Tatăl și domnul nostru Iisus Christos!

Având în vedere §§. 89 și 90 din statutul organic, convocăm, și prin acestea declarăm de convocat sinodul ordinariu al arhidieceșei Nôstre transilvane la biserica catedrală din cetatea Sibiu, pe **Dumineca Tomei, adecă pe 31 Marțiu vechiu** a. c. la 9 ore înainte de ameași, în care și după terminarea ritualelor bisericesci va urma deschiderea sinodului în localitățile seminarului arhidieceșan, și numai decăt se vor începe lucrările sinodali conform regulamentului afacerilor interne.

De altmîntre împărțim tuturor binecuvântare arhipăstorăscă!

Sibiu, la 20 Marțiu, anul Domnului 1885.

Miron Romanul m. p.

Sibiu, 20 Martie 1885.

Scriem acest articol în ajunul învierii Domnului. Este cea mai mare sêrbătoare aceasta între toate sêrbătorile din biserica noastră creștină, este biruința raiului, asupra iadului, biruința luminei, asupra întunerecului, biruința adevărului asupra minciunei.

Este caracteristică împregiurarea că la toate sêrbătorile domnești rugăciunile nu cuprind altceva decăt tot numai pace, pace și bunăvoire între oameni. Așa la nașterea Domnului, așa la înviere, așa la înălțare, așa la pogorirea Duchului sânt.

A fost mare, putem dice nemărginită înțelepciunea părinților bisericesci, cari au întocmit rugăciunile dela aceste sêrbători. Și decăt ereticul sau în limbajul modern vorbind filosoful nu va admite inspirațiunea dumneșească, atunci el va trebui să admită marea cunoștință de oameni a părinților bisericesci. Căci decăt a fost vrășmășie între oameni pe timpurile vechi, decăt frate tăbărea asupra fratelui, vecin asupra vecinului, cetățan asupra cetățanului, apoi situația de atunci și până astăzi întru nimica nu s'a schimbat. De ani 1885 îngerul domnului a strigat de asupra peșterii din Nazareth: „Și pe

pământ pace între oameni bună voire,” de preste 18 veacuri biserica cântă: „Diua învierii, se ne luminăm cu prășnuirea, și unul pre altul se îmbrățișăm; și totuși aici pre pământ domnește discordia și ura, domnește negrul întunerec, și oamenii caută a-și sări în găt nu spre a se săruta, ci spre a se sugruma.

Așa frate cu frate, așa vecin cu vecin, așa cetățian cu cetățian.

Zace în natura omului firea cea rea eredită dela Adam după nenorocitul de păcat strămoșesc, boldul firei de a trage toate la sine. Acest bold firesc resistă tuturor învățăturilor bisericeii. D'aci strașnica priveriște de când e lumea cunoscută sub numele: „bellum omnium contra omnes”. Zadarnică provocarea la cântarea îngerilor dela peștera din Vifleem, zadarnică cântarea de laude dela paști, zadarnică evangelia în toate consecuențele ei, secolii următori sunt tot mai răi, și astăzi teoria Darwinismului a pus coroana tuturor principiilor de cari e condusă lumea.

Noi vom rămânea la noi spre a înregistra un lucru, care din timp în timp se repește cu o esactă tenacitate, care mult seamănă a impertinență. Elementul românesc din Ungaria e bun ca material de exploatat pentru toate casurile și toate eventualitățile. Dacă e vorba să tragi sasilor o sfoară de miere prin gură, prezentezi pre români ca elementul chemat a suci gătul sasului patriot; decăt se simte necesitatea a arăta sasului pumnul, îi zugrăvești pre românul în cap cu căciula de dorobanț, chemat a curăți drumul pentru eroii dela Grivița, în fine decăt e se agitezi în vre-o direcțiune sau alta, tot românul resare ca dacoroman subminând pe sub ascuns la statul actual, spre a ridica pre ruinele lui istorica Dacia „dela Tisa până în mare.”

A venit un moment bine potrivit pentru a ni se face din această onoare. Și eată cum.

În Sâmbăta lui Lazăr municipalitatea comitatului Sibiu a ținut adunare generală. După cum este cunoscut deja, proiectata reuniune de maghiarisare din Cluș a trimis o cerere — provocare la reprezentanța acestui comitat. În sensul acestei cereri — provocări, comitatul era chemat a sprigini reuniunea de maghiarisare. Această cerere s'a bucurat de plederea orașului Șemnitz, care ca avocat nechemat a sărit în apărarea reuniunii de maghiarisare. Notăm la acest loc, că reuniunea pentru maghiarisarea vietăților din Ardeal a trimis această provocare la toate municipalitățile.

Este vorba de competența acestora în ce privește meritul cererei cu maghiarisarea. Competente au fost a lua decisiuni toate acele municipalități, cari au fost pentru maghiarisare pe desperata cale apucată. Și decisiunile lor erau însoțite de apoteosele diarelor ungurești.

Necompetente de a lua concluse meritorice erau toate municipiele, cari se revoltau în fața uneltirilor, înscenate spre a turbura și mai mult spiritele pacinicilor cetățeni, și ele pelângă necompetență mai erau și espuse a-și auzi grațiosități ca: „szemérmelenség” și „impertinencia.”

Știm ce a făcut comitatul Sibiu. Este decăt urmare firească să i se denege competența, și preste aceasta să i se arunce și grațiositățile obicnuite la asemenea eventualități în diaristica ungurească.

Inevitabil era însă, ca din acest incident să vină pe tapet și gravitarea noastră spre România, cu toate consecuențele ei. „Pester Lloyd” la locul prim se și ocupă cu această notă caracteristică din firea noastră imprimată în inima diaristilor de profesiune, de aceea ea și este pusă ca spaimă pentru sasul din Ardeal. Diplomaticește vorbind provocatul diariu rezonează astfel.

„Afară de cea săsească mai esistă în Ardeal încă o naționalitate, ai cărei fii — însemnați după număr — nu sunt mai puțin dușmani statului ungar și naționalității ungare, ale căror simpatii nu se întorc cătră statul, în care trăesc și care'i scutește(?) prin legile sale ci cătră învecinării lor frați de sânge. Această dușmăniă e vrednică de pedeapsă, dar se poate cel puțin în-

telege și de acesti oameni se știe că ce voiesc; dar ce voesc sașii ardeleni cu această continuă agitațiune împotriva Ungariei și a naționalității domnitore, nu poate pricepe mîntea omenăescă. Dacă agitațiunea lor ar avea în adevăr vre-odată un rezultat practic — noi suntem convinși că nici odată nu va fi aceasta — acesta nu va pute fi altul, decăt — că ei vor scoate castanele pentru alții din foc. De acesti alți și numai de acestia ar fi mâncate castanele — și deodată cu ele și pisica, ce le-a scos din cenușe.”

Este vechiă și ruginită această coardă. De aceea noi constatăm faptul fără a ne simți obligați al comenta. Aceasta nu o vom face și pentru cuvântul, că suntem în preașma șilelor de pocăință și mărturisire. Apoi noi, deși nu ocupăm posturi înalte în biserică, deși stăm deocamdată la cea dintâi treaptă a preoției, cea a cetățului, totuși suntem buni creștini ortodocși. Ținem decăt mult la biserica noastră, care pentru noi nu este de lăpădat, deși, accentuăm, nu tragem grase salarii după oficiul nostru bisericesc, căci el nu este beneficiat, — ținem dicem la biserica noastră, care nu este de lăpădat, prin urmare și la tradițiunile ei, și colegilor dela „Pester Lloyd” le ertăm această impertinență, și în aceasta ținem strins la norma bisericească: „De șeptedececi de ori câte șeptete.”

Adunarea generală a comitatului Sibiu.

În ședința dela 28 Martie n. reprezentanța comitatului Sibiu a debătut între altele și asupra recercărilor de aderare adresate de proiectata reuniune de maghiarisare ardeleană și de „Reuniunea maghiară din Ungaria de sus,” ce esistă deja.

S'a luat următoarea rezoluțiune:

1. Reprezentanța comitatensă regretă înființarea „Reuniunii de cultură maghiare ardelenă” din Cluș și activitatea celorlalte reuniuni de acest soi din Ungaria, fiind-că ele urmăresc tendența de a oprima drepturile cetățenilor nemaghiarii ai țării chiar mai mult de cât până la asprime și stau în contradicere cu asigurările făcute în dieta țării dela 1861 și 1866 și cu articolul de lege XLIV din 1868 „Despre egala îndreptățire a naționalităților,” care, — abstracție făcând dela asprirea lui prin legile ulterioare și dela violările lui din partea esecutivii — însuși împedecă desvoltarea naționalităților nemaghiare.

2. Reprezentanța comitatului acestuia consideră recercarea de a sprigini activitatea acestor reuniuni ca o presupunere despre abus de putere și autoritate și ca menită a vătămă în modul cel mai greu administrațiunea și a o aduce în contradicere dușmănoasă cu majoritatea locuitorilor țării.

3. Alăturata reprezentațiune se se trimite în cele trei limbi protocolare ale comitatului tuturor jurisdicțiunilor țării.

Reprezentațiunea e următoarea:

Onorabilă jurisdicțiune!

Adunarea comitatului Sibiu ține de datorința sa patriotică a atrage atenția comitatelor surori asupra unor aparițiuni, ce pot înăspri și mai mult contrarietățile naționale deja esistente în patria noastră și pot sgudui încă mai tare pacea dintre naționalități, atât de trebuitoare țării provocând în sfârșit o dușmănie a tuturor împotriva tuturor, căreia trebuie să-i cadă jertfă binele și pacea țării.

Comitatului Sibiu precum și altor jurisdicțiuni, s'a adresat (cu data Cluș, 17 Ianuarie n. 1885) o provocare a comisunii instituite „pentru elaborarea statutelor Reuniunii maghiare ardelenă de cultură,” de a trimite trei până în patru reprezentanți la adunarea constituantă a „Reuniunii maghiare de cultură” la Cluș.

Mai departe a ajuns la adresa comitatului Sibiu și probabil și la adresa altor jurisdicțiuni o hârtie a orașelor montane Șemnit-Diln (cu data Șemnit 30 Decembre n. 1884), în care se dice:

„Pe și ce merge ne putem convinge, că se „clătina cu încetul terenul sub picioarele noastre,

„Precum în Moldova inscripțiile de morminte dovedesc, că maghiari au locuit odinioară acolo, astfel arată nomenclatura maghiară a localităților din comitatele Liptó, Turocz, Hont, Bars, Sáros, Zemplin, Uniedoara și alte., numele familiare ale populației, că comuna, care astăzi după numele ei adevărată e maghiară, după limba ei însă e valachă (*oldh*) sau slovacă, nu de mult încă a fost maghiară! Și deceniul din urmă oferă date sfâșietoare despre aceea, că multe mii de maghiari s'au topit în populația valachă și slovacă.

„A privi la aceasta și de aci încolo fără a face ceva, ar fi o crimă împotriva patriei!

„Societatea maghiară are prin urmare aici o îndoită datorie: A recuceri maghiarismului tot cât a posedat maghiar odinioară; a reda limba aceleia, căruia i-a răpit-o fatalitatea nesuferită a împregiurărilor nefavorabile; și a învăța pe întreaga populație a statului limba maghiară, pentru-că afară de libertatea publică afară de instituțiile libere ale constituției statului să mai fie încă o puternică legătură socială, care leagă întreaga populație de patria aceasta.“

„Simțământul puternic al acestor datorințe a dat viață Reuniunii maghiare de cultură din Ungaria de sus, care și-a pus drept țintă împlinirea acestor datorințe.“

Scrisoarea orașelor montane Șemniț și Diln cu privire la aceea, „că mijloacele ce servesc spre ajungerea scopului, institutele de cultură, nu se pot crea fără jertfe materiale,“ în sfârșit comitatele „la spriginirea Reuniunii maghiare de cultură din Ungaria de sus, spriginire atât nemijlocită, cât și mijlocită prin promovarea colectei membrilor Reuniunii.“

Pretensiunea de a sprigini ambele, Reuniuni maghiare de cultură, îndreptată către comitatul Sibiu, îl îndatorează pe acesta, a examina întâi admisibilitatea aspirațiilor recomandate spre spriginire, și apoi întrebarea: dacă comitatul, ca atare este îndreptățit la promovarea acestor reuniuni?

Cu privire la întrebarea dintâiu: ce e de a se înțelege sub o „Reuniune maghiară de cultură“ scrisoarea de invitare a comitatului Cluș nu dă o deslușire lămurită. N'ar afla reprobare din nici o parte, dacă s'ar înțelege o reuniune, a cărei problemă ar merge într-acolo, ca să ridice cultura și civilizația în sinul naționalității maghiare și să iee asupra-și cel puțin o parte din sarcina impusă în privința aceasta tuturor cetățenilor fără deosebire de naționalitate, sau să facă literatura maghiară mai accesibilă prin însemnarea exactă a tuturor expresiunilor mai importante de pe terenul istoriei și jurisprudenței patriei, sau să contribuie prin edarea unui dicționar maghiaro-germano-român și în cercul naționalității germane și române la înțelegerea ordinațiilor oficiale, deoarece-ce în aceste din urmă adeseori se ivesc expresiuni maghiare, care cu ajutorul singurului dicționar maghiar folosit al lui Balagi nu se pot înțelege.

Terenul de drept al limbilor naționalităților nemaghiare trebuie totuși ca între toate împregiurările să rămână exclus din cercul de activitate al unei „Reuniuni de cultură maghiare,“ deoarece-ce și concetățenii maghiari s'ar plânge dacă, urmând exemplului lor, s'ar forma o reuniune, care și-ar lua de problemă a-i germanisa sau romanisa pe maghiari și și-ar alege titlul de „Reuniune de cultură.“ Aceiași drept la scutul și respectarea naționalității lor întocmai ca maghiarii, îl pretind și cetățenii nemaghiari ai țării, cari n'au uitat asigurarea adresei dietei ungare dela 26 Februarie 1866: „Noi nu vom uita, că locuitorii nemaghiari ai Ungariei încă sunt cetățeni ai Ungariei și noi suntem dispuși a le asigura tot ce pretind interesele lor,“ — tot astfel și declarațiunea făcută în casa deputaților dela 22 Maiu 1861 de către deputatul și actualul ministru de culte și instrucțiune; „sérbbii, românii, germanii, slavii și rutenii își vor pute purta afacerile lor municipale în limba lor, și vor pute folosi în scoale limba pe care o voiesc. Eu doresc să se respecte dezvoltarea internă a popoarelor întocmai ca religiunea, în care statul n'are nici un drept a se amesteca. Dar aceste concesii ce sunt a se face diferitelor naționalități se pot face numai pe baza egalei îndreptățiri, și precum între religiuni nu se poate admite o religie privilegiată, întocmai nu poate să existe pe teritorul Ungariei naționalitate privilegiată.

Idea unui stat de rasă maghiară e exclusă chiar și prin legislatura mai veche a Ungariei (vezi *I. Decretum Sf. Stefani cap. VI. §§. 2, 3, 4* și *Articulus ante coronationem ex 1608 pacificatio Viennensis anni 1606. Ad decimum quintum* etc.)

O espunere detaliată a problemei unei „Reuniuni de cultură maghiare“ se cuprind în adresa orașelor montanistice Șemniț și Diln precum și în statutele alăturate la aceea și aprobate de ministru reg. ung. de interne și respective de re-

presentantul sau secretarul de stat Iosif Pronay sub numărul 15.536 VII-a, ddtó Budapesta 10 Maiu 1884 § 3 al statutelor acestei reuniuni sună:

„Scopul reuniunii este: A susține și a crește în spirit maghiar populația ne-maghară ce locuiesc pe teritoriul comitatelor Arva, Bars, Hont, Liptau, Neograd, Neutra, Poșon, Trenčin, Thurocz și Sohl precum și în cetățile reg. libere Poșon și Șemniț-Diln și a răspândi cunoștința limbii maghiare ca limbă a statului. — Pentru ajungerea acestui scop înființează pe teritoriul jurisdicțiilor, trase eventual în cercul său de activitate, după puțința mijloacelor sale bănești proprii asile de băeți, grădini de băeți froebeliane, scoale populare elementare și mai înalte, și respective le spriginește fără considerare la caracterul lor; premiează pe învățătorii meritati întru lucrarea în spirit patriotic și în răspândirea limbii maghiare precum și pe scolarii, cari dovedesc un progres deosebit în însușirea limbii maghiare; prevede scolarii sërmani cu cărți de învățământ și cu vesminte; — cu un cuvânt în-trebuințează toate mijloacele legale pentru împlinirea problemei sale!“

Despre o „activitate culturală“ a acestei reuniuni între naționalitatea maghiară nici vorbă nu e în statute.

Cu totul altminterlea sună statutele celorlalte „Reuniuni de cultură maghiare“ ce există deja în Ungaria; astfel cele ale comitatului Sáros întărite de ministru reg. ung. de interne sub numărul 33.735 din a. 1882 și cele ale „societății Széchenyi“ din comitatul Sătmarului prevădute cu clausula de întărire sub nr. 62,870 din 18 Novembre 1882. Toate sunt întocmite pentru propaganda limbii maghiare între naționalitățile nemaghiare și aprobate de către ministru pe când înaltul ministru de interne a denegat aprobarea statutelor reuniunii „Opinca română,“ care în faptă și-a restrins activitatea sa pe lângă naționalitatea română, și aceasta a făcut-o sub nr. 9066 VII dela 21 Februarie 1885 motivând denegarea cu cuvintele: „deoare-ce reuniunea proiectată ar periclita prin activitatea sa, conform statutelor subșternute conviețuirea pacinică dintre diferitele naționalități.“

Nimic nu îndreptățește acum a presupune că „Reuniunea maghiară“ în Ardeal ar însemna alt ceva de cum însemnă aceasta în Ungaria mai strînsă.

Apelul pentru spriginirea „Reuniunii de cultură“ maghiare ardeleni, „indică espres două „rele“ a căror combatere are să fie problema acestei reuniuni: primul e indolența presupusă, cu care maghiarimea privește pierderea propriei naționalități prin emigrare, schimbarea limbii și pierderea posesiunii vechi moștenite; celalalt sunt naționalitățile „streine“ va se dîcă nemaghiare. Pasagiul respectiv a apelului sună verbal: „Noi toți cunoaștem rapoartele etnografice ale Ardealului și știm că Maghiarimea e impresurată (de astfel de naționalități streine, dintre care o parte, deși se bucură de drepturi egale și de aceeași libertate ca și noi, durere, nu dorește să se țină de „națiune,“ ba se consideră chiar de un element distrugător al statului ungar — o suspectare, pe care pentru numirea vătămătoare de „streini“ dată naționalităților nemaghiare trebuie să o respingem cu aceeași indignațiune ca și tendența de maghiarisare încopiată cu aceea.

Tendența de maghiarisare a „Reuniunii maghiare de cultură“ se dovedește și prin manifestațiunile bărbaților, cari stau în fruntea agitațiunii. Astfel primarul Clușului domnul Dr. Carol Haller într-o vorbire, prin care a dezvoltat mai de aproape tendența reuniunii plănuită și cu care a deschis conferința cea dintâiu convocată pe 27 Decembre 1884 la Cluș în casa sfatului spre înființarea „Reuniunii maghiare de cultură“, a dîs: „Dacă locuitorii patriei încă nu pot comunica între sine într-o limbă comună, nu se poate între ei desvolta stima și încrederea împrumutată, ce e cea dintâiu condițiune a sentimentului comun patriotic. Dacă educațiunea și cultivarea unei sau altei părți a poporului va ține strins la caracterul național și de rasă, atunci e imposibil, că popoarele ce trăiesc în patrie, să poată comunica între sine într'un mod, care e cea dintâiu pretențiune a elementelor adevăratei culturi umane. . . Și de oare-ce sentiment patriotic fără de o limbă comună patriotică nu se poate presupune, trebuie să ne opintim, de a crea aceasta. . . Cel mai bun mijloc spre aceasta e înființarea unei reuniuni maghiare de cultură și în părțile noastre.“

Limba maghiară e designată de limbă comună, prin a cărei răspândire se nutrește încrederea împrumutată a popoarelor din patrie. Concepțiunea aceea, că un sentiment patriotic nu se poate cugeta fără o limbă comună patriotică, — adică fără limba

maghiară — trebuie să înstreineze în măsură mare pe fii de deosebire limbii ai țării. De oare-ce până acum locuitorii țării de deosebire limbii nu au avut o limbă patriotică comună — ea are altcum în urmă espunerilor de mai sus să se creeze prin limba maghiară, — lor le lipsește în urma mersului ideilor acelei concepțiuni sentimentul patriotic, și tot astfel au fost lipsite de acest sentiment și gințile de mai nainte, de oare-ce și aceste n'au avut conștiința unei limbii patriotice comune. Ar fi însă chiar o minune neînțeleasă, cum țeara aceasta s'a putut susține în viscoalele veacurilor până în ziua de astăzi cu toate că majorității locuitorilor — căci majoritatea e nemaghiară — i-a lipsit patriotismul.

E o acuză grea aceea, ce se ridică în contra locuitorilor nemaghiari ai țării, spre a justifica răboiul de stirpire în contra limbilor nemaghiare ale țării. Pentru că răspândirea limbii maghiare în cele mai inferioare straturi ale poporului nu înseamnă altceva, decât o stirpire a acelora, de oare-ce în urma celor citate în vorbirea domnului Dr. Haller, că „prin limbă se afirmă națiunea,“ naționalitățile nemaghiare se afirmă prin limba lor.

Acusa aceea se desminte însă prin istorie, prin valurile de sânge, cari le-au vîrsat nemaghiarii pentru patria noastră, prin apăsătoarele jertfe de bani și de sânge, pe cari le aduce și generațiunea de față a nemaghiarilor pentru stat. Până când nu se va dovedi, că regii: sftul Stefan, Ludovic și Matia, cari se adresau către cei din Buda în limba germană, că Ioan Verböczy, a căruia tripartit recunoaște mai multe națiuni, că apoi Wesselényi, Deák Széchenyi, Eötvös, au fost dușmani statului și răi patrioți, până atunci nu poate să se tragă la îndoială patriotismul nemaghiarilor cari numai aceea cer ce le competă *de jure* nu se poate nici atunci, dacă sub patriotism ei nu înțeleg propaganda limbii maghiare, întocmai precum a dîs-o și contele Széchenyi în cartea sa scrisă în contra politicii fostului ministru Bach („O privire asupra reprivirii anonime,“ edițiunea a treia. Londra 1861): „Numai acela e un patriot adevărat, care stimează în însuși persoana sa înainte de toate demnitatea omenească, nu aruncă nici un crucer la indemnul său propriu în butea Danaidelor, ci voește să știe, spre ce și pentru ce etc. și care afară de legile divine, numai adevăratele „legi“ se supune, punându-se cu curagiu în potriua abuzurilor organelor guvernamentale.“

(Va urma.)

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

S. Sebeș, în 27 Martie 1885. Onorate Domnule Redactor! A trecut deja un timp bunișor, decând nu v'am împărtășit nimic de pre la noi.

Cugetam că norii cei grei ridicați asupra noastră a tuturor, celor de prin ținutul acesta, — adică a românilor și sasilor, — căci putem dîce cu tot dreptul, că în cercul S. Sebeșului sunt numai români și sasi — ne va fi cumințit pre toți.

Însă durere! M'am înșelat și nu mai pot tăcea, ci trebuie să resufiu, — să-ți scriu; și anume să-ți scriu despre o alegere întemplată aici în zilele acestea.

Vei aștepta să-ți scriu despre alegerea, de comitet și epitropiă parochială, ori de deputați la sinodul protopopes, ori la cel archidieceșan? Nu, aici la noi toate acestea au decurs ori prin aclamare, ori prin unanimitate de voturi. Acestea alegeri și au importanța lor pentru noi, însă nu ne-a atras atențiunea în așa măsură, ca cele întemplate la alegerea de deputat dietal din acest cerc, săvîrșită aici în 25 Martie c.

Acest cerc numără cam 1000 alegători dietali. Dintre ei jumătate, ori poate ceva mai bine sunt români.

Și după-ce fostul deputat dietal Eber și-a făcut sfârșit vieții, carele a fost ales de partida săsească de aici, ce ea pre sine se numește guvernamentală — pre când numele cel adevărat ar fi să-l poarte „partida speculatoare,“ — a fost ordonată alegerea pre ziua de 25 Martie n. a. c.

Partida aceasta s'a ingrigit de timpuriu, ca să-și împlinească pofța.

Tisza cu comitetul central al partidei guvernamentale, apoi comitele, cu un cuvânt toate petriile s'au pus în mișcare, ca aici sasii ear se aleagă un guvernamental ca acela sus să le apere marele lor interese față de români. Dar ce interese așa mari? Vre o doi amploiați la magistrat și absolut nimic altele.

Interesele cele mari sunt lucrute cu rațiune și păstrarea acesteia noi le știm apără singuri, ear față cu DVoastră ori cine va fi deputat, nu ve va impede, ca ați unul, mîne altul din măsuri să nu-și iae refugiul la joagăr — firezul cel mare erarial.

Era dle Redactor ziua de 25 Martie o zi frumoasă de primăvară.

Și cine dintre noi s'ar fi putut cugeta că tocmai aceasta zi a „bunei vestiri“ pentru cei cu calendarul nou, să ne aducă nouă vestirea, tocmai din senin.

Noi românii și cari am fost știut, că atunci e alegerea de deputat dietal, fiind noi pasivi în urma concluderii conferinței naționale din Sibiu, nice nu am voit a lua notițe de ea, deși noi cum am dis mai sus facem jumătate din alegători, dacă nu mai bine.

Și nu luăm în nume de rău de tot celor 3 amputați rom. doi din loc și unul etern, cari poate vor fi fost îndrumați de superiori a fi și densii de față la alegere. Ne-am indignat când am văzut, că cel estern L. Piso, notariu în Rechiță, și-a adus pre toții alegătorii din comuna sa în număr de 6, cugetând veți doamna, că dela densul atârna cum-păna, și ca atarele va avea să „tragă dutca“ și firește și va! Inse a pățit-o, cum vei vedea mai jos dle Redactor.

La jumătate la noue a. m. se candidază de 10 sasi din loc cont. Horvath Toldy. După o jumătate de oară se aclamează acele de deputat, fiind de față vre-o 5 alegători. La 11 oare o deputațiune i predede același credințiosul — prin bărbatul de încredere D. David pus de atarele de sasi.

Ear la 12 oare se prezentă deputatul celor 20 alegători, adunați în fagădăul lui Huber, desvoltându-și programa, în puține cuvinte, că va fi omul dreptății.

Apoi se despărtează, pentru a se întâlni la 2 oare p. m. la butea de vin tot acolo, solvită de... D. Bömches ori... fondul de disp.

Ziua de 25 Martiu st. n. e sərbătoare pentru cei ce tin acest calendar și astfel și pentru sasi.

Deci fiind și sərbătoare și fiindcă ei de regulă se adună aici în loc, la ospetăria lui Huber, s'au prezentat în număr frumos de vre-o 30 mii (?). Inse nimic din hodvoleu.

Era între acestia și 3 rom. amputații de sus. Și era se între și din oamenii lui Piso not. 3, căci trei cu ceva simț sau dus cătră casă: inse ce se veți! Ortacii lor din lăuntru — sasi i întrebară; ce căutați aici? Marsch afară! Ținete Piso!

Banchetul — respective butea se incepe. Oamenii gustă: beau și apoi „in vino veritas“.

O persoană, ce a fost de față între martori mi spune: că d. Bömches marele „macher“ id est „geschäfter“ ținuse primul toast în sănătatea noului deputat, bucurându-se, că a invins pre inimic și lupta a câștigat-o densii!

Acestuia îi răspunde respective i reflectă deputatul Toldy, că el nu știe să fi fost inimic, nici lupta, fiind aclamat de deputat, și astfel nu poate fi vorbă nice de învingere. Atunci apare o creatură de a dlui Bömches, F. Metz paroch în Călnic; Densul dise: E drept că nimic nu s'a vețut, inse este și vrea să și ridice capul; inse ei — sasi — se se unească cu toții pentru a sugruma pe acest inimic de moarte, și când va voi a-și ridica capul să-i sucească grumazii, în fine incheiă cu „preat“ inimicul acesta.

Adecă noi seracii de noi! Tot noi sântem de vină, deși îi lăsăm pre domniele lor să se facă „mendrele“ cum voiesc. Totuși nu incap de noi și ciocnesc pentru — preatul nostru!

Dar pentru ce „preat“ românul dle Metz? Ce v'am păcătuit în trecut și în presinte de ne strigați „preat“?

Au nu când a-ți venit aici v'am primit bucuros, cu toată ospitalitatea românească recunoscută? Și nu am împărțit la olaltă bunătățile acestei țeri pline de comori? Și apoi dv. folosindu-ve de bunătatea noastră ne-ați aservit, ne-ați dus la „Unio trium naționum.“ Noi aici în „fondul regiu“ priveam în fie-care din DVoastră pre un mai mare al nostru, pre un domn, pre un „stăpân“ și în timp de sute de ani ne-ați supt sudoarea, ne-ați despoiat după plac?

Acestea le-am păcătuit noi în trecut; vina inse nu e a noastră, că nu mai puteți dispune despre noi și asupra noastră, ci a seclului al XIX-lea.

Ear în presinte cari sunt faptele noastre față cu DV. încât să ne declarați de inimici de moarte, și ca atari, „preat“ românul?!

Știi dle Metz că noi românii aici în S.-Sebeș am fost la putere vre-o 15 ani — adecă am fost în majoritate; inse ce v'am greșit? Ce reu v'am făcut?

Arătațile lumii, acestea nedreptăți, ca să ve puteți, cel puțin justifica, față cu nedreptățile, ce ați le comiteți DV. fiind la putere!!

Știu eu inse unde e buta! Tot așa de bine știe și dl B. și Metz că o știu. Și de ce să nu țiu-o fac și dtale cunoscută dle red. și on. public?

Românii în acest cerc se înmulțesc, chiar numai în loc, se înmulțesc în fie-care an românii cu

100 suflete numai prin nașteri, abstragend sucrescența esternă; ear sasi scad preste tot locul, chiar și aici și în Călnicul dlui Metz.

Românii progesează în avere, trecând aceasta — pământul — din mâinile sasului în ale românului.

Cine e de vină inse la acestea două casuri? La cel dintâiu Ddeu fiind-că ne înmulțește; la al 2-lea sasul, că vinde pământul!

Noi inse cu nimic nu suntem păcătoși.

Păcătoși, dacă ne-ați putea numi, ar fi: că știți bine, că DVoastră aici în loc sunteți toți măestrii, și noi comitem păcatul de vă cumpărăm obiectele DV. fie bune, fie rele!

Aș vedea, când românii din acest cerc, s'ar absteina numai pre o jumătate, ori pre un an întreg, de a ve da bani; a doua să fie „preat“ în un an de zile pentru DVoastră; aș vedea dic, că, câți din DV. nu și-ar fi scos pasaport și să nu fie plecat în țeara românească, cu pinchelul în spate?

Aceasta e adevărat păcat din partea noastră! Inse da va bunul Dumnezeu să ne ușurăm și de acest păcat, și astfel să fim pre deplin împăcați!

Deci dlor sasi nici în trecut, nici în presinte nu am comis fapte, din cari să aveți motive a ne declara de inimici și a ne dori preat.

Am inse convingerea, că acestea idei le vor împărtași numai aceia cari au fost la bute; ear marea majoritate va fi petrunsa ca și noi de alte idei sănătoase; de ideia frățietății, a egalității și dreptății; și și așteptăm dela acestia să declare că nu consimt cu ideile domnilor Bömches și Metz. La din contra vom ști bine, că unde ne aflăm și că cu cine avem de lucru.

Astfelu a decurs interesanta și cred că unica alegere din Austro-Ungaria; unde din 1000 alegători se ved abia 20 inși în giurul butei.

Ca de incheiere ți spun dle Red. că nu numai românul știe bea ci și alții, precum s'a dovedit aici — la multe alegeri — și la alegerea de acum, care beutură s'a incheiat cu ceartă și apoi negreșit și puțină păruelă.

Fiind în așteptare voiu reveni.

Agnita, în Martie 1885. Mult stimate Dle Redactor! Cu permisiunea dvoastră viu a ve reporta ceva pre scurt despre alegerea deputaților pentru sinodul nostru archidiececan din cercul electoral al Agnitei. Sunt mai mulți oameni, de carte și poate mai dibaci de peană ca mine în tractul nostru protopopesc, am vrut să dau de astădată antițitate altora spre a scrie ceva în public despre actul acela momentos pentru viața noastră bisericească; dară vedend că nici unul nu și-a luat osteneala a o face — m'am ocupat și de astădată eu ca să descriu decursul alegerilor cestionate cu toată obiectivitatea.

După cum s'a dispus alegerile s'au întemplat conform cerculariului Prea Ven. Consistoriu archidiececan Nr. 756 Plen.

În ziua de 28 Februaru adunându-se preoțimea acestui tract (căci deși aparțin la acest cerc comune din alte protopopiate din acelea nu s'au prezentat nici un preot) în sala destinată pentru alegere — la oara prefipt s'au prezentat comisariul consistorial dl asesor Nicolau Cristea, deschidend ședința colegiului preoțesc printr'o cuvântare foarte acomodată scopului la al cărei sfirșit preoțimea i-au răspuns printr'un întreit; de „se trăiască.“

Purcedendu-se apoi la constituirea biroului și la însăși alegerea deputatului. Dl comisariu fiind luat în combinațiune de a fi ales și deputat, au părăsit locul de alegere; eară preoțimea și-a ales de președinte pre p. adm. protopopesc Gr. Maier, care ocupand locul presidial s'au purces la actul alegerii prin votisare nominală. Resultatul au fost că dl comisariu și asesor consistorial Nicolau Cristea au fost ales de deputat pentru sinod cu unanimitate.

Precand la alegerea deputatului clerical au purces preoțimea cu toată conștientiositatea, pre atât n'au fost scutite sinoadele parochiali la alegerea deputaților de unele influințe, și machinațiuni.

Preoțimea acestui tract totdeauna la deschiderea ordinului consistorial pentru alegeri, espedat prin oficiul protopopesc, au aflat ca și de astădată câte un mic petecuț de hârtie, pre care era scris de p. adm. protopopesc numele acelor pre care-i dorea densul ca să fie aleși. În anii de mai nainte era scris pre petecuțele acelea numele dlor Ioan Tecoanță și Ioan Zacharie, ambii vice-notari judecătorești, și gineri ai părintelui adm. protopopesc. Fie-care preot avea datorință, dacă-i era voia să stea bine, și să scape de imputările șefului seu, să se poarte așa ca cei scris pre petecuțul de hârtie, și impuși moralicește, să reeasă aleși în sinoadele parochiale.

Publicul de prin apropierea Nocrihiului va ști despre conflictul și neînțelegerile ivite în anii mai dinainte între p. adm. protopopesc și ginerele seu Ioan Tecoanță, care de atunci lipsește de pre petecuțul de hârtie, și așa

p. Maier ne mai avend un al treilea ginere laic e silit vrând ne vrând a recomanda pre alt individ precum au făcut la alegerile trecute punend lângă Zacharia pre Dl Dr. Vasile Preda; eară când sunt alegeri pentru congres singur pre dl Zacharia.

Cel mai zelos dintre preoți pentru reeșirea celor recomandați s'au mai bine dis impuși, este fără indoială p. Nicolau Moldovan preot la Vêrd, care totdeauna în protocolul de alegere din parochia sa are atâți votanți, câți se află și în lista alegătorilor ce se aclude, măcar că e imposibil ca la un sinod parochial să fie toți alegătorii presenți*.)

S'au întemplat inse că la scrutiniul din 14 Septembrie an. trecut, când s'au ales deputatul pentru congres, protocolul sinodului parochial din Vêrd, conținea mai mulți votanți cu unul, decât lista alegătorilor — alegători. Domnul comisariu consistorial de atunci Constantin Stezariu surprins prin aceia împregiurare unică în felul ei, cere deslușire dela bărbatul de încredere din Vêrd. Atunci p. Nicolau Moldovan care încă era de față deslușește lucrul spunend: că, acel supranumeral unul este densul ea preot, care încă are drept a-și da votul seu. Se înțelege că dl comisariu încă l-au știut îndrepta la cunoașterea legii.

Trecend așa dară și noi preste alegerile deputaților la sinodul archidiececan, suntem reprezentați pre periodul de 3 ani nainte, prin dl asesor consistorial Nicolau Cristea din cler; eară prin dnii Dr. Ioan Moga și Ioan Zacharie dintre mireni.

Pre venitoriu am roga pre p. Maier să și cruțe mai mult bătrânețele, și să se lase de osteneala de a mai scrie petecuțe cu candidați, asigurendul că atât preoțimea cât și poporul din acel tract va afla oameni apți spre ai alege și trimite la sinoadele și congresul nostru bisericesc și că oamenii emancipați voiesc a se folosi liber de drepturile constituționale bisericești.

Concertul reuniunii române de cântări din Sibiu.

Puterea de viață a unei națiuni se manifestază prin gradul ei de cultură, și soliditatea cu care și pe care se zidește cultura lui. Aplicată la românii din Sibiu această manifestare a puterii noastre de viață, ea ni se prezentează ca primăvară încântătoare, cu ceru dulce și senin, aer curat și călduț, unde toate elementele de viață prosperează neimpedecate în cursul lor firesc.

Așa ni se prezentează reuniunea română de cântări de aici, condusă cu mult zel și și mai multă iscusință de domnul George Dima, profesor de musică la seminariul pedagogic-teologic de aici. În primăvara vieții sale, căci abia de vre-o 5 ani există, aceasta reuniune ne-a dat dovești de multă soliditate în progresele sale, căci în adevăr progrese trebuie să numim prestațiunile acestei reuniuni.

Opus reuniunilor române de acest soi, reuniunea română de cântări din Sibiu cultivă musica nu spre a produce efecte momentane, care în cele mai multe casuri degenează în frivolități musicale, cum sunt bunăoară operetele localizate și reprezentate cu mult alaiu de cătră corurile din Banat și airea, ci spre a perfecționa gustul publicului prin reproducerea opurilor de valoare atât din musica noastră națională, fie ea lumească — ori bisericească, cât mai ales prin interpretarea opurilor de autori streini, recunoscuți de autorități în cele musicale.

Numai așa ne putem esplica împregiurarea, că reuniunea română de cântări din Sibiu n'a urmat calea croită de curentul general observat la noi. I s'a făcut de multe-ori imputarea, că ea nu cultivă musica națională. Oameni de valoare la noi români, a căror formă de vorbire topică a devenit proverbială, nu odată ne-a dis: pentru ce tot Mendelssohn, Mozart, Brahms sau tocmai Gade? Nu avem noi compoziții naționale, cutare și cutare, pentru ce să ne ocupăm cu cea streină.

Sub conducerea domnului Dima reuniunea noastră a făcut fericite combinațiuni în esecutarea opurilor musicale. Musica de autori classici se potrivea de minune lângă modestele încercări ale autorilor nostri. Le dicem modeste noi, ca să lăsăm streinilor poate nepreocupați adevărata aprețiere. Așa vedem că în concertele de până acuma lumea streină era uimită vedend chipul și modul cum știe reuniunea română de cântări din Sibiu alege piesele musicale, cu câtă perseveranță insistă la studiarea lor, și cu cât gust le știe esecuta. Este lucru nețăgăduit că meritul principal este al conducătorului.

În concertul din Dumineca florilor reuniunea de cântări din Sibiu a pășit cu un op mai greu de esecutat: poema dramatică „Cruciații“ de N. W. Gade. Succesul a fost strălucit. Partia solo pentru

*) Pentru ce se fie imposibil.

sopran o a cântat doamna A. Brote. Două însușiri esențiale întrunește doamna Brote și aceste puse în unire, este imposibil să nu producă efect. Aceste sunt vocea și talentul, cu alte cuvinte: *a putea cânta*, și *a ști cânta*. Din unirea acestor două a isvorit escellentă interpretare a partii solo, pentru care reuniunea este recunoscătoare doamnei Brote.

Partia pentru tenor solo o a cântat domnul Constantin Bărcănescu, redactor la foaia musicală „Doina.” Domnul Bărcănescu are voce de tot frumoasă și plăcută. În tonurile superioare zace forța vocii domnului Bărcănescu, și aici timbrul curat liric produce efecte de minune mari. Sibienii n'au auzit voce mai frumoasă în tenor, și domnul Bărcănescu prelângă un studiu serios și conducere pricepătoare s'ar putea face nemuritoriu.

Corurile s'au ținut bine, numai puțin domnul Isaia Popa în rola eremitului — Bass solo.

Nu odată am spus că domnul Popa are capital în vocea sa. Dela ultimul concert domnul Popa a făcut progrese îmbucurătoare, și ne place a crede că el va continua progresând.

Ne bucurăm din inimă, că putem constata direcțiune sănătoasă, zel în conducere, inimă în studiarea pieselor, interpretare cu gust la reuniunea română de cântări din Sibiu. Pe calea apucată reuniunea va putea câștiga și simpatia acelor, cari din considerare către persoane și conexiunile lor familiare uită scopul către care în unire trebuie să alergăm.

Ne împlinim o datorință de diaristi aducând la acest loc mulțămăta noastră domnului avocat Friedsmann, care a avut bunăvoința a primi asupra-și acompaniarea pe piano, totodată îi aducem și felicitările noastre pentru strălucitul succes în acompaniare.

Sala dela Musikverein era indesuită de public ales. Producțiunea s'a început precis la ora anunțată.

Reuniunea se poate felicita pentru bunul succes, ce și-a acreditat și mai mult la publicul din Sibiu iubitoriu de artă.

Vom reveni aducând și păreriile surorilor noastre dulci și măștere.

Varietăți.

* (Cas de moarte.) **Vincentiu Bogdan**, avocat în Nagy Szent Miklós a răposat la 27 Martie, a. c. în etate de 66 ani.

* (Cas de moarte.) Teodor Tomuș proprietariu ca soț și în numele copiilor: Elisabeta cu soțul Alesandru Danciu director de mine, Iudita cu soțul preotul Ioan Todescu, Laura cu soțul preotul Nicolau Aron, Victoria cu soțul preotul Niculae Maniu, Alesandru și Maria, apoi în numele nepoților Aureliu Danciu; Virgiliu, Letița, Ana, Enea, Sabin, Minerva, Ilariu și Sidonia Todescu, Florentina Maniu, Maria Aron etc. cu inima înfrântă de dorere, anunță moartea soției mamei și bunicii **Maria Tomuș** născută **Colda** carea după un morb scurt în etate de 58 ani și a fericitei căsătorii de 42 ani, și-a dat nobilul seu suflet în mâinile creatorului în 17/29 Martie la 4 oare după amiaza.

Osamintele mult regretatei defuncte, se vor așeza la celea eterne în 19/31 l. c. în cimiteriul gr. or. din loc. Fieci țărână ușoară și memoria bine cumentată!

Bucium-Cerb, 17/29 Martie 1885.

* (Mărturisire sinceră.) Suntem în postul cel mare, și încă în săptămâna patimilor. Ca oameni creștini suntem nevoiți a crede în sinceritatea mărturisirilor. Suntem deci nevoiți a da creștemânt cuvintelor prin cari se dice că: „*Intemeietorii „Tribunei“ nu sunt nici greco-orientali, nici greco-catolici, ci Români.*”

Ne este prețioasă aceasta mărturisire în adevăr creștinească a asesorilor nostri consistoriali, cari fac parte din intemeietorii „Tribunei,” și ea ne este prețioasă în ciudata situațiune creată bisericii noastre, de care biserică e bine să se lapede în ciudata situațiune de acuma, ce ei însuși și-au creat sieși.

* „*Scoala practică*,” magazin de lecțiuni și materii pentru instruciunea primară, de Vasile Petri, Nrii. 11 și 12, pro Faur și Mărțișor cu care se încheie tomul III, are următorul sumar: Săturarea celor 5000 de oameni. Lecțiune practică din istoria biblică. — Roma și Tarentul. L. p. din istoria universală, schițată după principiile lui Herbart. — Tractarea Legendarului: Cioroiul și vulpoiul. L. p. din limba maternă. Luna. L.

p. din geografia astronomică. — O pagină din trecutul institutelor de învățământ din Năsăud. — Miopia scolarilor. — Varietăți. — Bibliografie. — Înviatare de prenumerațiune la „*Scoala Practică*” tomul IV, care se începe cu numărul pro April și costă pe anul întreg (April 1885 — Martie 1886) 3 fl. pentru Austro-Ungaria și 10 lei pentru România. Prenumeratiunile a se adresa la redacțiune în Năsăud, (*Nassod, Transilvania.*)

Scoala practică intră în al patrulea an al existenței sale.

Ce unicul organ ce se ocupă cu partea practică a învățământului ea merită o deosebită considerare a oamenilor de școală, și noi o recomandăm cu toată căldura părtinirii publicului român.

Loterie.

Mercuri în 1 Aprile 1885.

Sibiu: 9 16 8 37 71

Bursa de Viena și Pesta.

Din 31 Martie n. 1885.

	Viena	B. -pesta
Renta de aur ung. de 6%	97.65	97.50
Renta de aur ung. de 4%	108.10	107.—
Renta de aur austriacă	92.05	91.90
Renta ung. de hârtie	97.60	97.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	122.—	120.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	101.—
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	107.50	107.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	100.60	100.—
Obligațiuni urbariale transilvane	859.—	860.—
Ațiuni de bancă austro-ung.	143.25	146.50
Împrumutul drumurilor de fer ung.	306.25	306.—
Ațiuni de bancă de credit ung.	297.40	297.40
Ațiuni de credit aus r.	5.81	5.80
Galbin	9.81	9.81
Napoleon	60.70	60.70
100 marce nemțești	124.30	124.50
London (pe poliță de trei luni)		

(Părerea unui amplotiat). Baden, lângă Viena. Domnule, Pilulele — Apotheca Brandt mut minunat mijloc de cură. Doi ani de zile am suferit de bătaia de inimă, obstrucțiuni, durere de stomach, lipsa de respirație liberă etc. ceea ce pentru mine era de tot înspăimântător. În primele două zile după folosirea acestor pilule, m'am vindecat, cu toate acestea în fiecare zi iau câte o pilulă — în apotecă 70 cr. o șatulă. Al Dtale, supus: Wilhelm Falszegi de Almos, oficial ces. reg. pensionat. Trebuie bine observat ca fie-care șatulă să fie semnată cu o cruce albă pe pânură roșie și cu signalele R. Brandt.

Nr. 72.

[1993] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului preotesc în vacanta parohie rom. gr. or. de a III clasa Butene în ppresbiteratul Clușului, se escrie de a doua oară concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în sensul grațioasei ordinațiuni consistoriale dte 15 Novembre 1883 Nr. 3603 B.

Salariul preotesc împreunat cu acest post, proiectat de comitetul parochial, statoric și aprobat de sinodul parochial în 8 Decembre 1883 și ameliorat în 29 Iuliu 1884 este 400 fl. în bani gata socotit din toate venitele stolare usuate, afară de cele cantonale, și din porțiunea canonică înduse în cărțile funduare și în inventarul parochial cu cele ameliorate: afară de acestea casa parochială cu două incaperi șură și grașd sub ea.

Concursele instruite în sensul legilor din vigoare adresate către sino-

dul parochial au a se subșterne la subscrisul în termenul indicat.

Cluș, 11 Martiu 1885.

În conștelegere cu comitetul parochial:

Vasilu Roșescu,
ppresbiter.

Nr. 295.

[1997] 1-3

EDICT.

Alesandru Lupea gr. or. din Seliște care de 14 ani au părăsit cu necredință pre legiuita sa soție Ana Opreat Hanciu gr. or. asemenea din Seliște, fără a se ști ubicatiunea lui și dacă mai trăiește, prin aceasta se citează ca în termen de trei luni dela datul de față să se infățișeze înaintea subscrisului, căci la din contră cererea de divorțiu a soției lui se va pertracta și în absența lui.

Seliște, 20 Martie 1885.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Seliștei.

Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter.

Deschidere de neguțătorie.

Subscrisul aduc prin aceasta cu toată stima la cunoștința on. public român că mi-am deschis aici în Sibiu, piața mică Nr. 2 (în edificiul bisericii rom. cat.) o

neguțătorie de mărfuri de manufacte.

Îmi iau prin aceasta îndrăsneală a-mi recomanda stabilimentul meu spriginului binevoitor al on. public român din loc și din provinciă asigurându-l de un serviciu real și prompt

Dispon de un sortiment de schimburi pentru doamne și domni; stoffe de haine cele mai moderne: **Casmir negru și colorat, beige, satin merville, diagonale, lustres, satin colorat de spălat, creton, oxford de Sternberg** și un sortiment bogat de alți articoli pentru **sesonul de primăvară și de vară**. Diferite soiuri de **in, barchente, toată specia de cuptușeli, perdele albe, și Jute, rips, acoperente de measă și de pat precum și covoare curente, dantele, panglici, mănuși, eventaile, corsete, nasturi de modă, articoli de pasmenterie, bumbacuri ață, mătăsa, umbrele și parasoale și alți articoli. Stoffe pentru reverenși și brânc.** Prețurile sunt cele mai moderate posibile.

Cu toată stima

Dumitru Antonu.

[1995] 3-3

Zambach și Gavora.

Fabrica de vestminte și recuise bisericești

de rit catolic și grec.

[1928] 20-30

în Budapesta, strada Vașului, Váci utca Nr. 17.

Felon sau Odăjii Albe, Stihare, Dalmatie, Baldachin, prapori. Toate felurile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-

vor pe altariu, potiruri, pietohlebni-ca, cădelnițe, pacifical, candelile de altar, policandre pentru biserici, ripide, chivot, cărți de Evanghelie etc.

Comande se efectuesc prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele

Materie pentru haine

din lână trainică pentru un bărbat de statură mijlocie.

3.10 metre	4 fl. 96 cr.	din lână bună de oaie;
un	8 „ — „	din lână mai bună de oaie;
rënd de haine	10 „ — „	din lână fină de oaie;
	12 „ 40 „	din lână de tot fină de oaie.

Plaiduri de călătorie darabul fl. 4. 5. 8 până la 12. Haine foarte fine pantaloni, paltoane de purtat și pentru ploaie, din stoffe diferite. Tuffl, Lode, Comis, Cammgarn, Cheviots, Tricots, cărpe pentru dame, Peruvians, Dosing se află la

intemeiat

Joh. Stikarofsky,

— la 1866. —

deposit de fabrică în Brünn.

Modele franco. Pentru croitori cărțile de modele nefrancate. Trimiteri cu rambursă preste 10 fl. gratuit.

Am un deposit de stofă în valoare permanentă preste fl. 150.000. Este lucru natural că rămân bucăți de câte 1 până la 5 metri ca rest din vinderea lor, de aceea asemenea rămășițe trebuie să le vând în preț de tot moderat. Fie-care om cu mintea întreagă va vedea, că asemenea rămășițe nu se pot trimite ca modele, căci fiind a se trimite aceste în sute de locuri, rămășițele n'ar ajunge, este deci înșelătoria a dice, că firmele cu stoffe trimit modele din resturi, căci modelele sunt din stoffe, ear nu din rămășițe. De aci se poate esplica pentru ce se fac asemenea scornituri.

Rămășițele cari nu convin se reprimesc în schimb sau se rescumpără cu bani.

Correspondențe se primesc în limbile: germană, ungurească, bohemă, polonă, italiană și francesă.

[1998] 1-24